

Riscos naturals

Objectius

1. Definir el concepte de risc natural i enumerar-ne els tipus principals.
2. Diferenciar entre els riscos meteorològics i els geològics.
3. Conèixer les causes i les conseqüències que provoquen els riscos de tipus geològic.
4. Exposar els mitjans que poden prevenir o pal·liar els riscos naturals.
5. Identificar els riscos geològics que tenen major incidència a Catalunya.

Descripció de l'activitat

Vídeo amb activitats associades sobre els riscos geològics i la seva incidència sobre la població. El document fa un repàs dels riscos de major impacte a Catalunya. Sobre el visionat, que s'ha fragmentat en funció del contingut que aborda, es facilita una fitxa de treball que pretén, bàsicament, la comprensió oral del documental.

Recursos emprats

El documental presenta imatges històriques i actuals dels desastres naturals de caire geològic que s'han originat a Catalunya en els darrers anys. A més es basa en el testimoni de persones que han patit les conseqüències d'aquests desastres, treballadors dels serveis de protecció civil i d'emergències que han hagut de fer front a les conseqüències derivades d'aquests fenòmens i experts en prevenció de riscos.

Temporització

S'aconsella fer el visionat i treballar la fitxa de comprensió en 2 hores de classe.

Alumnat a qui s'adreça especialment

Alumnat 1r d'ESO.

Aspectes didàctics i metodològics

S'aconsella fer una breu introducció sobre el concepte de risc natural i els diferents tipus de riscos: atmosfèrics i geològics.

Es pot fer la presentació dels continguts a través del documental, de manera que la fragmentació temporal que indica la fitxa serveixi per pausar l'exposició.

S'aconsella que, després de visionar el fragment corresponent, es resolguin les qüestions que es presenten. D'aquesta manera es podrà aprofundir més sobre la temàtica i clarificar els possibles dubtes que sorgeixin. Les preguntes de l'apartat "Relacionem" són possibles preguntes a desenvolupar relacionades amb el contingut del vídeo. Poden servir com a activitats de síntesi o d'ampliació, i el professorat pot seleccionar les més adients al seu grup d'alumnes.

Per avaluar l'activitat, cada alumne presentarà al/ a la professor/a l'activitat resolta en format Word o Open Office.

La proposta es pot treballar en gran grup o de forma individual.

El vídeo permet ser visionat a través de l'ordinador personal de l'alumne/a o a través de l'ordinador de l'aula i el canó de projecció. Si s'opta per visionar-lo col·lectivament s'aconsella fer-ho a través del portal edu3.cat i accedir amb usuari i contrasenya de xtec (accés específic per al professorat amb usuari i contrasenya de XTEC). D'aquesta manera es pot descarregar prèviament i visionar-lo sense dificultats (aquesta operació precisa uns minuts, segons la connexió a Internet de que es disposi).

El menú de vídeo permet aturar-lo allà on es consideri necessari.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts:

1. Els riscos naturals de caire geològic a Catalunya. Impacte sobre el territori i la població.
2. Els terratrèmols.
3. Les allaus.
4. Les esllavissades.
5. Les inundacions.

Competències:

6. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
7. Tractament de la informació i competència digital.
8. Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Processos:

1. Observació
2. Anàlisi de fonts primàries (fonts orals).

Documents adjunts

Material de treball per a l'alumnat:

- Documental “Conviure amb el risc” de Televisió de Catalunya. Es pot visionar des de: http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=18389
- Material per a l'alumnat: Conviure amb el risc.doc

Altres documents:

Per ampliar les activitats relacionades amb els riscos naturals es proposen dos recursos complementaris que els docents poden utilitzar lliurement:

- Un simulador de catàstrofes naturals: joc interactiu que consisteix en dur a terme les accions preventives necessàries per minimitzar les conseqüències dels desastres naturals. Es pot trobar a: www.stopdisastersgame.org
- Un dossier de treball sobre el terratrèmol a Haití creat i distribuït per Intermón Oxfam: “Haití, cuando la tierra tiembla”.
 - Material per a l'alumne: http://www.intermonoxfam.org/cms/HTML/espanol/571/100125_propuestaeducativa.pdf
 - Guia didàctica: http://www.intermonoxfam.org/cms/HTML/espanol/571/100125_guiadidactica.pdf
 - Descàrrega PDF (català/castellà) <http://www.kaidara.org/es/haiti-cuando-la-tierra-tiembla>